

"Mensen die lijden aan dementie moeten euthanasie kunnen krijgen"

Mensen die lijden aan dementie moeten euthanasie kunnen krijgen. Dat vraagt professor palliatieve geneeskunde Wim Distelmans in een open brief aan VRT NWS. Volgens de huidige euthansiewet komen patiënten enkel in aanmerking als ze volledig bewust en wilsbekwaam zijn, dat leidt tot schrijnende situaties en moet veranderen vindt Distelmans. Tegen 2035 komen er de helft meer mensen met dementie bij, de aanpassing van de wet moet op de politieke agenda.

Wim Distelmans

Professor palliatieve geneeskunde VUB en UZ Brussel

za 06 okt 06:39

Gelieve eindelijk eens werk te maken van een **aangepaste euthanasiewet** voor mensen met dementie en andere vormen van onomkeerbare, verworven wilsonbekwaamheid. Hiervoor wordt al sinds de stemming van de wet - ruim 15 jaar dus - geijverd, zonder het minste resultaat.

Men krijgt het zelfs niet op de politieke agenda. Als tegenargumentatie horen we steeds hetzelfde pleidooi dat er méér middelen moeten worden voorzien voor de opvang van mensen lijdend aan een dementerend proces. Dit is uiteraard evident, maar het een sluit het ander niet uit.

MAATSCHAPPIJ

"Onze moeder lijdt al 17 jaar aan dementie, het is wachten op lichamelijke aftakeling"

za 06 okt 06:45

“Wilsverklaring euthanasie waardeloos bij dementie en andere vormen van wilsonbekwaamheid

Een beschaafde maatschappij, die naam waardig, móet natuurlijk investeren in zorg voor haar meest zwakke inwoners, waaronder mensen met dementie en andere vormen van wilsonbekwaamheid. Ondanks alle lippendienst merkt men daar op het terrein maar weinig van

Dementerenden worden vaak (te) lang thuis gehouden door compleet uitgeputte mantelzorgers omdat ze er zolang mogelijk zelf voor willen zorgen. Ondanks onvoldoende verpleegkundige, palliatieve ondersteuning en beschikbaarheid van vrijwilligers. En omdat er echt niet genoeg aangepaste en vooral aangename residentiële opvang bestaat.

“ Dementerenden worden vaak (te) lang thuis gehouden omdat er echt niet genoeg aangepaste en vooral aangename residentiële opvang bestaat

Dagcentra zoals De Toren in Antwerpen, Oase in Brussel en Huis Perrekes te Geel zijn immers opvallende uitzonderingen die echter continu in het rood staan wegens te weinig middelen. Bovendien zijn de budgetten van de farmaceutische industrie voor onderzoek naar efficiënte therapie van Alzheimer en andere dementerende processen onlangs drastisch teruggeschoefd wegens te duur en te weinig succesvol resultaat.

Nogmaals, een "warme samenleving" toont respect en voorziet voldoende middelen voor een menselijke aanpak van dementerenden en wilsonbekwame zorgbehoeftigen.

“ Een ‘warme samenleving’ toont respect en voorziet voldoende middelen voor een menselijke aanpak

Olivier Vin - heymana.com

Sommigen willen het aftakelende proces niet ondergaan

Maar stel dat sommigen deze aftakelende processen niet tot het einde willen ondergaan en opteren voor een zelfgekozen levenseinde of euthanasie? Ook dit verdient respect. Deze mensen vallen echter door de huidige euthanasiewet uit de boot of moeten er zoals Hugo Claus vroegtijdig, **voor de wilsonbekwaamheid intreedt**, een eind aan (laten) maken.

“ Deze mensen moeten er zoals Hugo Claus vroegtijdig, voor de wilsonbekwaamheid intreedt, een eind aan (laten) maken

Redelijk hallucinant want eens wilsonbekwaam is het immers **te laat voor euthanasie**. Er rest enkel een negatieve wilsverklaring, dit is afzien van sondevoeding, antibiotica of andere levensrekkende behandelingen. Echt gerieflijk is dat niet. Denk aan gepaard gaande en niet altijd te stillen symptomen zoals pijn, dorstgevoel, honger, koorts, enzomeer. Dit blijkt echter momenteel de enige optie te zijn.

Euthanasie kan enkel bij onomkeerbaar coma

De euthanasiewet laat namelijk via een voorafgaande wilsverklaring enkel euthanasie toe wanneer de patiënt "niet meer bij bewustzijn is en deze toestand volgens de stand van de wetenschap onomkeerbaar is". De enige conditie die hieraan voldoet is een onomkeerbaar coma of een persisterende vegetatieve toestand ("leven als een plant").

Alle andere wilsonbekwamen, die "slechts" een aangetast bewustzijn hebben zoals door dementie, hersenbloedingen, hersentumoren, parkinson, kunnen geen euthanasie hebben via een wilsverklaring.

“Mensen begrijpen niet dat men wél sondevoeding kan weigeren en mag overlijden door “vasten”, maar in dezelfde omstandigheden géén euthanasie krijgen.

In mijn lezingen, gemiddeld drie per week, krijg ik dit niet meer uitgelegd. Mensen begrijpen niet dat men wél sondevoeding kan weigeren via een voorafgaande negatieve wilsverklaring, en **mag overlijden door “vasten”**, maar in dezelfde omstandigheden géén euthanasie kan krijgen.

Bereidwillige artsen kunnen dus enkel levensrekkende interventies achterwege laten, reanimatie antibiotica, sondevoeding, operaties, en om het menselijk te laten verlopen eventueel simultaan palliatieve sedatie opstarten. Dit is vaak niet comfortabel voor de betrokkene en zijn familie maar ook niet voor de arts.

“Uit diverse bevolkingsonderzoeken blijkt er een verpletterende meerderheid voor een wetsaanpassing

"Euthanasie is een patiënt- en mensenrecht"

Uit diverse bevolkingsonderzoeken o.a. uitgevoerd door opiniepeiler Maurice de Hond blijkt er een verpletterend **meerderheid voor een wetsaanpassing**. Waar wacht men nog op om dit

elementair mensen- en patiëntenrecht prioritair voorrang te geven op de politieke agenda?

Niemand wordt immers verplicht tot euthanasie, maar het zou in de ogen van de betrokkenen heel wat mensonterende situaties kunnen vermijden door de voorafgaande wilsverklaring van de euthanasiewet aan te passen aan de realiteit.

“